

1903 - 2003

Planinsko društvo Vipava
Trg Pavla Rušta 6
5271 Vipava

SPOROČILO ZA JAVNOST

Nova zelo zahtevna planinska pot na Vipavskem

Planinsko društvo Vipava je v sodelovanju s partnerji poskrbelo za postavitve povsem nove planinske poti na Vipavskem. Gre za zelo zahtevno planinsko pot, ki se vije v stenah Gradiške Ture. Z novo potjo bo društvo obeležilo 50-letnico obstoječe Furlanove poti na Gradiško Turo, posvetilo pa jo bo očetu vipavskih planincev Otmarju Črnilogarju, ki je bil tudi gonilna sila za postavitve Furlanove poti.

Slovesno odprtje poti bo 19. maja 2019

Uradno odprtje Otmarjeve poti organizira Planinsko društvo (PD) Vipava, potekalo pa bo v **nedeljo, 19. maja 2019, ob 16. uri** v športno-rekreacijskem centru Kamp Tura, ki se nahaja na vrhu Gradišča pri Vipavi oziroma na izhodišču poti na Gradiško Turo. V primeru slabega vremena bo slovesnost potekala v prostorih Škofijske gimnazije Vipava.

Na slovesnosti bo uvodoma spregovoril predsednik PD Vipava **Pavel Makovec**, slavnostni govornik pa bo ugledni alpinist in himalajec **Anton Sazonov - Tonač**, ki je skupaj z Otmarjem Črnilogarjem pred 50 leti zasnoval Furlanovo pot na Turo. Poleg njiju bosta udeležence nagovorila še župan Občine Vipava **Goran Kodelja** in eden od pobudnikov za postavitve poti **Marko Fabčič**. Za kulturni del programa bodo poskrbeli Vipavski tamburaši in vokalna skupina Planta.

Obletnica Furlanove poti na Gradiško Turo

Vodstvo PD Vipava se je za postavitve Otmarjeve poti odločilo ob prihajajoči jubilejni obletnici odprtja obstoječe prav tako zelo zahtevne Furlanove poti na Gradiško Turo. PD Vipava je namreč omenjeno pot pohodnikom v uporabo izročilo 15. junija 1969, poimenovalo pa jo je po domačinu in velikem ljubitelju gora Fricu Furlanu, ki se je 11. februarja 1952 smrtno ponesrečil prav v stenah Ture. Na to spominja tudi spominska plošča, postavljena pred vstopom v steno.

Postavljanja Furlanove poti se še danes dobro spominja dolgoletni vipavski planinec **Srečko Vidrih**. *"Pri izdelavi poti smo sodelovali vipavski planinci in drugi prostovoljci, med njimi sem bil s 17 leti najmlajši, tako da sem bil skoraj neopazen. Poleg nas pa je Otmar kot profesor v izdelavo poti angažiral tudi svoje dijake iz vipavskega semenišča,"* se spominja Vidrih.

Nova pot posvečena Otmarju Črnilogarju

Nova, Otmarjeva pot na Gradiško Turo je posvečena pokojnemu profesorju, prevajalcu, duhovniku in predsedniku PD Vipava **Otmarju Črnilogarju** (1931-

1903 - 2003

Planinsko društvo Vipava
Trg Pavla Rušta 6
5271 Vipava

1999). Prav Črnilogar je bil namreč pobudnik in ključni mož za postavitve obstoječe Furlanove poti na Gradiško Turo - ob strokovni pomoči alpinista Antona Sazonova - Tonača in zagnanih vipavskih planincev ter prostovoljcev. Vipavski planinci so leta 1999, ob 30-letnici Furlanove poti, v spomin na ta Črnilogarjev prispevek postavili posebno spominsko ploščo, nahaja se ob plošči v spomin Fricu Furlanu.

“Petdeseta obletnica Furlanove poti se nam je zdela primeren mejnik, da se poklonimo Otmarju in vsemu, kar je storil za planinstvo na Vipavskem. Že takrat je imel namreč v načrtu več možnih poti na Turo. Z novo potjo povezujemo Furlanovo in novo Otmarjevo pot in tako uresničujemo eno izmed njegovih prvotnih idej,” pojasnjuje predsednik PD Vipava **Pavel Makovec**.

Črnilogar je ena ključnih osebnosti v zgodovini vipavskega planinskega društva, saj je s svojo zagnanostjo poskrbel za pravi preporod društva, s svojimi številnimi talenti pa je zaznamoval tudi številna druga področja tako na lokalni kot nacionalni ravni. Po njem je med drugim poimenovana planinsko-romarska pot od Podrage do Štjaka, prvi organiziran pohod po njej je potekal leta 2005. V letu 2006 so v Podragi, v kateri je bil Črnilogar dolga leta župnik, odkrili njegov doprsni kip.

Prav letos pa je pri Celjski Mohorjevi družbi izšla druga dopolnjena izdaja zbornika z naslovom *“Otmar Črnilogar - človek mnogih talentov”*. Uradna **predstavitev zbornika** bo na dan odprtja Otmarjeve poti, 19. maja 2019, in sicer ob 19. uri v prostorih Škofijske gimnazije Vipava.

Več kot 400 metrov dolžine in 240 metrov višinske razlike

Otmarjeva pot je skladno z zakonom o planinskih poteh v katastru planinskih poti na Planinski zvezi Slovenije (PZS) kategorizirana kot **zelo zahtevna planinska pot**. Zaradi njene zahtevnosti se je treba na Otmarjevo pot odpraviti z ustreznimi izkušnjami za gibanje po zavarovanih planinskih poteh in ustrezno varovalno opremo. Za manj izkušene je priporočljivo, da se na pot podajo v spremstvu usposobljenega vodnika.

Dolžina same Otmarjeve poti znaša približno **450 metrov**, višinska razlika med vstopom in izstopom iz nje pa **240 metrov**. Vanjo so namestili okrog 420 metrov jeklenice (vključno s 70 metri jeklene vrvi za dostope), 220 vrvnih klinov za pritrditev jeklenice, 110 stopnih klinov, 30 klinov za pragove in 70 kilogramov rebrastega železa za utrjevanje poti.

Otmarjevo pot je sicer tehnično gledano mogoče razdeliti v **štiri odseke**. Prvi odsek zaznamuje izpostavljeno plezanje v navpični rahlo previsni steni, ki ji sledi še plezanje v plošči. V drugem odseku sledi prehod s plošče in okoli ovinka v naslednjo ploščo, tretji odsek poteka večinoma po naravnih razčlembah in ima zato bistveno manj tehničnih pomagala. Zadnji, četrti odsek poti pa po navpičnih

ploščah pripelje mimo obeležja s citatom Otmarja Črnilogarja in nato do stika z obstoječo potjo.

Omenjeni citat se nanaša na Črnilogarjev vpis v knjigo gostov pri Abramcu z dne 7. junija 1998, glasi pa se tako: *"... Bodite zvesti soncu, zeleni zemlji, tudi čarom teme, posebno pa sebi! Amen."*

S povezavo Furlanove in Otmarjeve poti do pravega preizkusa pred obiskom visokogorja

Planinci lahko zdaj z vzponom na Gradiško Turo opravijo resen preizkus svoje pripravljenosti pred obiskom zelo zahtevnih planinskih poti v slovenskem visokogorju. Če svoj vzpon zastavijo tako, da se najprej odpravijo na Furlanovo pot, nato pa še na Otmarjevo pot, dobijo s tem **skoraj 400 višinskih metrov dolg zelo zahteven planinski vzpon**, kar je primerljivo zahtevnejšim odsekom planinskih poti v slovenskem visokogorju.

Za ta vzpon se od izhodišča odpravijo po običajni planinski poti najprej do začetka Furlanove poti. Ta jim postreže s 140 višinskih metrov dolgo zavarovano zelo zahtevno planinsko potjo. Z zaključka Furlanove poti (ta se nahaja na 530 metrih nadmorske višine) se nato po običajni planinski poti spustijo le 50 višinskih metrov in pridejo do izhodišča Otmarjeve poti (ta se nahaja na 480 metrih nadmorske višine), kjer jih nato čaka še 240 višinskih metrov zelo zahtevne planinske poti v smeri proti vrhu Ture. Z zaključka Otmarjeve poti do vrha Gradiške Ture pa nato spet po običajni planinski poti premagajo še sklepnih 50 višinskih metrov.

Celoten vzpon od izhodišča pri Kampu Tura na Gradišču pri Vipavi (nadmorska višina 260 m) do vrha Ture s skrinjico z vpisno knjigo in žigom ter velikim kovinskim križem (761 m), po tej varianti traja okrog 2 uri in 15 minut.

Planinci imajo seveda tudi nekaj drugih variant za neposreden vzpon od Kampa Tura na vrh Gradiške Ture. Najlažji dostop je po označeni običajni planinski poti oziroma t. i. obhodnici, ki se izogne stenam. Po tej poti se vrh doseže v 1 uri in 15 minutah.

Drugo, zahtevnejšo varianto predstavlja vzpon s kombinacijo obhodnice in stranskega odseka, poimenovanega Furlanova pot, ki se v začetnem delu odcepi od obhodnice v steno levo od nje, nato pa po izstopu iz teh sten nazaj priključi obhodnici. Po tej varianti se od izhodišča pri kampu do vrha hodi 2 uri.

Tretjo, tehnično najzahtevnejšo varianto zdaj prinaša Otmarjeva pot. Tudi pri tej gre tako kot pri Furlanovi poti v bistvu za stranski odcep od običajne obhodne pešpoti, s to razliko, da zavije v steno desno od obhodnice. Vstop v Otmarjevo pot se nahaja približno na polovici obhodnice (na nadmorski višini 480 m), priključek nazaj k obhodnici pa na nadmorski višini 708 m, torej okrog 50 višinskih metrov pod vrhom Ture. Po tej varianti se od izhodišča pri kampu do vrha Ture prav tako potrebuje 2 uri.

Projekt vipavskih planincev ob sodelovanju PZS

Nad celotnim projektom je bdelo Planinsko društvo (PD) Vipava, ki je v novo pot vložilo okrog 1500 ur prostovoljnega dela. S prvimi ogledi trase nove poti so v društvu začeli že spomladi 2017, s samo izdelavo poti pa novembra 2018. Vodji projekta sta bila izkušena alpinista in člana PD Vipava **Jurij Nabergoj** in **Marko Fabčič**, poleg njiju pa je v projektu sodelovalo tudi večje število članov društva in drugih prostovoljcev iz Vipave in okolice.

Drugi ključni akter je bila **Komisija za planinske poti pri Planinski zvezi Slovenije (PZS)**, ki je pristojna za planinske poti v Sloveniji. Za največji delež tehnično-strokovne pomoči pri projektu je poskrbel nekdanji načelnik Komisije za planinske poti PZS in zdajšnji vodja Strokovnega odbora za tehnična vprašanja pri Komisiji za planinske poti PZS **Igor Mlakar** s tehnično skupino Posočja.

Nova pot del usmeritve vipavske občine v adrenalinski turizem

V projektu izdelave Otmarjeve poti je sodelovala tudi **Občina Vipava**. *“Odprtje nove zahtevne planinske poti na Turi je velikega pomena za Občino Vipava, saj to predstavlja korak v smeri naših prizadevanj, da z izboljšano infrastrukturo in dodatnimi vsebinami v prihodnosti pritegnemo še več obiskovalcev,”* pojasnjuje župan Občine Vipava **Goran Kodelja**.

Med omenjene dodatne vsebine sodijo tudi tiste s področja **adrenalinskega turizma**. Pri tem občina glede na svoje danosti močno stavi na aktivnosti, kot so jadralno padalstvo, gorsko kolesarstvo ter pohodništvo in plezanje. *“Plezališči v Vipavski Beli in Gradiški Turi ter planinske poti na Nanos zaradi ugodnih klimatskih razmer ponujajo idealno okolje za plezalce in pohodnike tekom celotnega leta,”* pravi župan.

Projekt izdelave Otmarjeve poti je Občina Vipava finančno podprla v okviru lanskega in letošnjega proračuna, pri čemer se je občina letos vzporedno podala tudi v celostno ureditev parkirišča ob vznožju Ture oziroma ob Kampu Tura. Poleg finančnih sredstev je občina v projektu izdelave Otmarjeve poti poskrbela tudi za pridobitev naravovarstvenega soglasja, koordinator teh aktivnosti na občini pa je bil **Marko Nabergoj**.

Kamp Tura - izhodiščna točka pohodnikov, plezalcev in drugih rekreativcev

Vznožje Gradiške Ture je zaradi svoje enostavne dostopnosti in številnih možnosti rekreacije v naravi izjemno priljubljen cilj planincev in plezalcev, pa tudi tekačev, kolesarjev in drugih ljubiteljev gibanja v naravi. Ta najbolj markantni vrh v vipavski občini s svojimi stenami in pobočji namreč ponuja enega največjih urejenih plezališč v Sloveniji (315 športno plezalnih smeri in 110 večraztežajnih

1903 - 2003

Planinsko društvo Vipava
Trg Pavla Rušta 6
5271 Vipava

alpskih smeri), obenem pa je tudi izhodišče več označenih planinskih poti: proti Plazu (528 m), Turi (761 m), cerkvi sv. Miklavža nad Vipavo (438 m) in nato naprej proti planinskim ciljem na planoti Nanos, kot sta med drugim Furlanova zavetišče pri Abramcu (900 m) in Vojkova kočica na Nanosu (1240 m).

Tudi zato so na tem mestu odprli športno-rekreacijski center Kamp Tura, katerega začetki segajo v leto 2010. Center poleg kampa za avtodome in šotore obsega še več igrišč in plezalno steno ter objekt z barom, recepcijo in sanitarnimi prostori, pri čemer z lastno čistilno napravo in sončnimi kolektorji veliko stavijo tudi na okolju prijazen pristop. Kot pojasnjuje direktorica kampa **Bojana Curk**, v zadnjih letih beležijo rast števila gostov. Velika večina oziroma okrog 97 odstotkov gostov kampa prihaja iz tujine. V glavni, poletni sezoni jih je največ iz držav Beneluxa, močno pa se povečuje tudi število gostov iz Francije, Španije in Velike Britanije.

Fotografije ([kliknite na to povezavo za prenos](#)):

Sliki 1 in 2 - Gradiška Tura z vrisanimi tremi variantami označenih planinskih poti neposredno na Gradiško Turo: Običajna planinska pot oziroma t. i. obhodnica (prekinjena črta) ter Furlanova pot (leva pikčasta črta) in Otmarjeva pot (desna pikčasta pot). Foto: PD Vipava

Slike od 4 do 12 - Utrinki iz posameznih faz izdelave Otmarjeve poti. Foto: Marko Fabčič/PD Vipava

Slika 13 - Slovesnost ob odprtju Furlanove poti leta 1969. Foto: arhiv PD Vipava

Slika 14 - Oče vipavskega planinstva, duhovnik, prevajalec in profesor Otmar Črnilogar (1931-1999). Foto: arhiv PD Vipava

Dodatne informacije:

Pavel Makovec

Predsednik PD Vipava

Telefon: pmakovec@gmail.com

E-pošta: 031 440 467